

[Nyrup Rasmussen]

og det forudsætter altså ikke alene god politisk moral i det daglige lovgivningsarbejde, det forudsætter også en moralsk politik, hvor vi ikke taler ned til danskerne, men stiller krav til hinanden og stiller krav også til Danmarks borgere oven i de løfter, vi giver, og åbent fortæller den skinbarlige sandhed om, hvordan vi får hold på vores samfundudvikling, at den virkelig omfattende, effektive indsats mod arbejdsløsheden ikke er gratis, og at den kommer til at koste også lidt af vores alle sammens private forbrugsstigninger, hvis vi samtidig vil fastholde vores velfærdssamfund og videreudvikle det, hvis tingene skal hænge sammen i samfundsøkonomien, hvis der skal være plads til flere investeringer, samtidig med at vi holder forbruget lidt under kontrol.

Vi må også ærligt fortælle, at pligter for ledige og for kontanthjælpsmodtagere, hvis det ikke skal blive følt som en uoverkommelig byrde og opgave, der næsten trykker taberne ned til jorden, forudsætter klart bedre rettigheder til job, til uddannelse og til en ordentlig fremtid for dem, der er mest udsat. Og endelig, at vi samtidig siger lige ud, at vores velfærdssamfunds fremtid forudsætter, at vi alle sammen passer ordentligt på det, at vi forstår at have respekt for, at vi alle sammen må yde vores solidariske bidrag til det, ligesom vores forbrug af velfærdssamfundet også må ske, i familier og i hverdag, med netop den ansvarlighed, vi mangler i øjeblikket. Gør vi det, kan vi se konturerne af et dansk ansvarssamfund, som kan videreudvikle vores velfærd, og som kan stå på egne ben, hvor vi har givet netop den mulighed, som er mig så magtpåliggende at understrege her i dag: at hver eneste dansker får mulighed for at sammensætte og tage vare på sit eget liv på et solidarisk grundlag, hvor muligheder, valg, rettigheder og pligter er ordentlige og anstændige.

Den kæmpeopgave er stor, meget stor, men det er nok også den allervæsentligste, når vi også skal forstå den del af signalet efter nejdet den 2. juni, som ikke alene handler om Maastricht, men som også er udtryk for et signal til os politikere om større nærhed, større optaget af danskernes hverdag og stor uro for, hvordan det skal gå vores velfærdssamfund i 1990'erne.

Holger K. Nielsen (SF):

I modsætning til hr. Nyrup Rasmussen mener jeg ikke, man kan sige, at statsministeren er træt. Jeg har da bemærket, at statsministeren siden den 2. juni har været i vældig godt humør. Jeg ved så ikke, om det skyldes, at statsministeren i virkeligheden er skabsmodstander af EF-unionen, (*munterhed*), eller om det i virkeligheden skyldes, at han nu ser en mulighed for bedre at kunne overleve her i Folketinget. Men jeg har bemærket, at statsministeren er blevet vældig optimistisk. Optimismen er kommet igen, og det er da godt for statsministeren.

Jeg har også bemærket, at det nu er alment erkendt, at der vil komme en nyforhandling her til efteråret. Det var, hvad vi sagde før folkeafstemningen, det er naturligvis det eneste realistiske i den proces, der kommer i stand.

Jeg har også bemærket, at regeringen, statsministeren, lægger meget vægt på, at intet må udelukkes her, heller ikke en genforhandling af dele af Traktaten. Det var sådan set også, hvad vi sagde før den 2. juni, hvilket gav os stor håb fra de andre partier, men det er naturligvis det, som vil komme til at ske.

Så siger statsministeren følgende: Danmark bestemmer selv for Danmarks vedkommende, men de andre lande bestemmer også selv for deres vedkommende. Javel, korrekt nok, men dog med den tilføjelse, at de andre lande er forpligtet i forhold til nogle internationale aftaler, og de har en række forpligtelser i forhold til Danmark i medfør af det EF-samarbejde, vi er i i øjeblikket, som de ikke bare kan løbe fra. Det helt centrale i det her er, at den model, vi skal finde frem til, naturligt må have som udgangspunkt, at disse forpligtelser eksisterer hos de andre lande. Og derfor er det ikke nogen enkel sag, at de andre bare kører videre.

Statsministeren lagde i sit indlæg meget vægt på, at vi skal fastholde vores EF-medlemskab, han gentog det adskillige gange. Og siden det nu skal bringes ind, må det jo forudsætte en udvikling, hvor vores medlemskab kan komme i fare i de forhandlinger, der kommer til at foregå. Men det forudsætter så, at de andre EF-lande så at sige opløser det eksisterende EF og laver deres eget i stedet for. Det var det, Giscard d'Estaing nævnte som en mulighed i EF-Parlamentet, det er det, vi tidligere i dag har anset for temmelig usandsynligt, både af juridiske og politiske grunde.